

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde
Jelgava pamatskola “Valdeka”- attīstības centrs

Reģ. Nr.2824903199

Institūta ielā 4, Jelgavā, LV - 3004, tālr.: 63023684; tālr./fakss 63029514

E - pasts: jpsk-acvaldeka@izglitiba.jelgava.lv

Apstiprināts ar direktores D. Ekšas

30.08.2023. rīkojumu Nr. 1-8/141

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde
Jelgavas pamatskola „Valdeka” – attīstības centrs
audzināšanas darba plāns

2023./2024. m. g.

2024./2025. m. g.

2025./2026. m. g.

Audzināšanas darbību reglamentējošie dokumenti valstī

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde Jelgavas pamatskolas „Valdeka” – attīstības centrs audzināšanas darba programma ir izglītības iestāde reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus, uzdevumus un plānotos audzināšanas darba rezultātus.

Audzināšanas darba programma ir izdota saskaņā ar Izglītības iestādes nolikumu un spēkā esošiem ārējiem normatīvajiem aktiem, kas reglamentē audzināšanas darbības īstenošanu:

- ✚ Izglītības likums (29.10.1998.)
- ✚ Bērnu tiesību aizsardzības likums (19.06.1998.)
- ✚ Konvencija par bērnu tiesībām (20.11.1989.)
- ✚ Bērnu tiesību deklarācija (20.11.1959.)
- ✚ MK 24.11.2009. noteikumi Nr. 1338,, Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos.
- ✚ MK noteikumi Nr. 89 „Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi. 18.10.2005.
- ✚ MK noteikumi 18.10.2005. Nr.779 „Noteikumi par vispārējās izglītības iestāžu pedagoģiskā procesa organizēšanai nepieciešamo obligāto dokumentāciju”.
- ✚ MK 15.07.2016.noteikumi Nr. 480. Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība.
- ✚ Klases stundu programmas paraugs Metodiskais līdzeklis (VISC,2016.)

Izglītības likuma 1. panta 4. punktā ir noteikts, ka „izglītības process ietver mācību un audzināšanas darbību. Izglītības rezultāts ir personas zināšanu, prasmju un attieksmju kopums”, un minētā likuma 2. pants personību, demokrātiskas nosaka, ka izglītības likuma mērķis ir „nodrošināt katram Latvijas iedzīvotājam iespēju attīstīt savu garīgo un fizisko potenciālu, lai veidotos par patstāvīgu un attīstītu personību, demokrātiskas Latvijas valsts un sabiedrības locekli, un ka atbilstoši izglītojamā vecumam un vajadzībām tiek nodrošināta iespēja tikumiskai, estētiskai, intelektuālai un fiziskai attīstībai, sekmējot zinīgas, prasmiņas un audzinātas personības veidošanos”.

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde Jelgavas pamatskolas „Valdeka” – attīstības centrs nodrošina kvalitatīvu izglītības procesu speciālās izglītības programmās, kas iekļauj mācību un audzināšanas darbu, kā rezultātā izglītojamie apgūst zināšanas, prasmes un iemaņas un veido attieksmi pret sevi, citiem cilvēkiem, darbu, dabu, kultūra vērtībām, sabiedrību un valsti.

Vispārcilvēcisko vērtību un dažādu sociālo jeb dzīves prasmju apgūšana tiek īstenota visā izglītības procesā saskaņā ar valsts izglītības un mācību priekšmetu standartiem. Mācību nodarbībās un ārpusstundu aktivitātēs izglītības iestādē tiek veikts mācību un audzināšanas darbs, kas savstarpēji ir saistīts process. Izglītības procesā tiek veicināta izglītojamā izpratne, atbildīga attieksme un rīcība, kas apliecina šādas vērtības – dzīvība, cilvēcīga cieņa, brīvība, ģimene, laulība, darbs, daba, kultūra, latviešu valoda un Latvijas valsts.

Audzināšanas darbs balstās uz šādiem principiem:

- Sadarbība – audzināšanas jautājumu risināšanā iesaistās visas ieinteresētās puses: pedagogi, un izglītības iestādes darbinieki, izglītojamie, vecāki un ģimene, valsts un pašvaldības institūcijas, nevalstiskās organizācijas, sabiedrība;
- Sistemātiskums – nodrošināta audzināšanas darba sistēma un attīstība;
- Nepārtrauktība un pēctecība – audzināšanas darba īstenošanā un mērķu sasniegšanā;
- Ilgtspēja – izglītības lēmumu pamatotība un līdzsvarota attīstība;
- Vienotība un veselums – audzināšanas darbība ir īstenojama vienotā izglītības procesā;

✚ Atvērtība – informācijai un dialogam, sadarbībai, inovācijām.

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde Jelgavas pamatskolas „Valdeka” – attīstības centrs audzināšanas darbu koordinē direktora vietnieks izglītības jomā (atbild par audzināšanas darbu). Audzināšanas darbs tiek īstenots sadarbībā ar Jelgavas valstspilsētas izglītības pārvaldi, izglītības iestādes pedagogiem, internāta/dienesta viesnīcas skolotājiem, klašu audzinātājiem, atbalsta personālu, aukles, sadarbības institūcijām, vecākiem. Visiem, kas ir iesaistīti audzināšanas darbā, ir, jābūt atbildīgiem par savu pienākumu un tiesību zināšanu, izpratni un ievērošanu.

Audzināšanas mērķis, uzdevumi, izkopjamie tikumi un galvenās prioritātes

Audzināšanas mērķis – ir nodrošināt iespēju katram izglītojamam kļūt par krietnu cilvēku, tikumisku, rīcībspējīgu un atbildīgu personību sabiedrībā, veicināt izglītojamā izpratni par vērtībām un tikumiem, sekmējot to iedzīvināšanu, bagātināt kultūrvēsturisko pieredzi, stiprināt piederību un lojalitāti Latvijas valstij un Latvijas Republikas Satversmei.

Audzināšanas uzdevumi – attieksmes veidošanai ir veicināt izglītojamo:

- ✚ Spēju brīvi un patstāvīgi domāt, attīstot kritisko domāšanu, morālo spriestspēju un sekmējot atbildīgu rīcību;
- ✚ Sevis apzināšanos, pašizziņu, gribas audzināšanu, pašpilnveidi un pozitīvu pašvērtējumu, pašaudzināšanu mūža garumā;
- ✚ Brīvību kā iespēju īstenot savus centienus un mērķus, neierobežojot citu personu pamattiesības, tajā skaitā brīvību;
- ✚ Pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām un sekmēt to ievērošanu;
- ✚ Cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, veselību veicinošu un drošu paradumu izkopšanu;
- ✚ Orientāciju uz ģimeni, laulību, paaudžu vienotības apzināšanos vērtību saglabāšanā, tautas ataudzē un valsts attīstībā;
- ✚ Piederību Latvijas Eiropas un pasaules kultūrtelpai, izpratni par vispārcilvēciskajām un kristīgajām vērtībām, latvisko dzīvesziņu, kultūras mantojumu un tradīciju pārnēsē un latviskās kultūrtelpas attīstībā mūsdienās;
- ✚ Mērķtiecīgu attieksmi pret darbu kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu un labklājības avotu;
- ✚ Nacionālās identitātes un valstiskuma apziņu, lojalitāti Latvijas valstij, Satversmei un patriotismu;
- ✚ Sadarbību izglītošanās procesā un ārpus tā, pilsonisko līdzdalību demokrātiskas sabiedrības nostiprināšanā;
- ✚ Atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību un ilgtspēju.

Audzināšanas procesā būtiskie izkopjamie **tikumi** ir:

- ✚ Atbildība – griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;

- ✚ Centība – čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;
- ✚ Drosme – izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;
- ✚ Godīgums – uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;
- ✚ Gudrība – māka izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē;
- ✚ Laipnība – vēlība, atsaucība pret citiem, pieklājība;
- ✚ Līdzcietība – attīstīta empātija, vēlme iejusties otra cilvēka pārdzīvojumos un aktīvs atbalsts;
- ✚ Mērenība – rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā, atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;
- ✚ Savaldība – uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un citu cilvēku brīvību, kā arī cienot sevi un citus;
- ✚ Solidaritāte – savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu un citu kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;
- ✚ Taisnīgums – godprātīga lemsšana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana;
- ✚ Tolerance – iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas).

Galvenās prioritātes audzināšanas darbā:

- ✚ Sekmēt izglītojamo nacionālās un valstiskās identitātes un patriotisma nostiprināšanos, radot izglītojamiem iespējas līdzdalībai tautas tradīciju un kultūrvēsturiskā mantojuma apgūšanā un saglabāšanā, savas izglītības iestādes, novada/pilsētas sabiedriskās un kultūras dzīves veidošanā, apkārtējās vides izzināšanā un sakopšanā;

- ✚ Veicināt izglītojamo izpratni, atbildību un rīcību saskaņā ar saviem pienākumiem un tiesībām un atbalstīt viņu pilsonisko līdzdalību izglītības iestādes un vietējās kopienas dzīvē;
- ✚ Motivēt izglītojamos pašizglītībai un pašattīstībai, paaugstinot viņu atbildību par saviem mācību sasniegumiem, savu spēju talantu, un sociālo prasmju izkopšanu, savas karjeras izaugsmi un dzīves drošību;
- ✚ Rosināt izglītojamos iesaistīties labdarībā un brīvprātīgo kustībā, veicinot tādu ētisko vērtību izkopšanu kā patiesums, taisnīgums, godīgums, nesavtība, līdzjūtība un iecietība un sekmējot paaudžu sadarbību un vienotību sabiedrībā.

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde Jelgavas pamatskolas „Valdeka” – attīstības centrs audzināšanas mērķa un uzdevumu īstenošanā:

- ✚ Ievēro tiesiskumu un vienlīdzību pret visiem izglītojamiem neatkarīgi no izglītojamā vai viņu ģimenes locekļu rases, tautības, dzimuma, vecuma, valodas, sociālās izcelsmes, valstspiederības, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, veselības stāvokļa vai citu funkcionālo traucējumu dēļ;
- ✚ Respektē, katra izglītojamā attīstības individuālās īpatnības un sociāli emocionālās vides atšķirības, dažādās spējas, atšķirīgās izglītības un funkcionālās vajadzības;
- ✚ Veicina katra izglītojamā izpratni par vērtībām, uzdevumiem un tikumiem, nodrošina kritiskās domāšanas un morālās spriestspējas attīstību, motivē tikumiskai rīcībai, sadarbībai un savstarpējam atbalstam, latviskās kultūrtelpas, tradicionālās kultūras, tajā skaitā tās lokālo un reģionālo atšķirību, un ētisko mantojumu iepazīšanu un radošu tālāknodošanu;
- ✚ Veicina izglītojamā izpratni par ģimeni un laulību, ģimenes veidošanu, vecāku lomu un savstarpējās attiecības ģimenē;
- ✚ Stiprina izglītojamā valstiskuma apziņu, veicina pilsonisko līdzdalību un iniciatīvu, lojalitāti un patriotismu, tajā skaitā organizējot valsts svētku un latviešu tautas tradicionālo svētku svinēšanu, atceres un atzīmējamo dienu ievērošanu un citus pasākumus, kas padziļina izpratni par Latvijas vēsturi, valsts rašanos, valstiskuma atjaunošanu, tautas likteni, brīvības cīņām un valsts aizsardzību,

veicina lepnumu par Latvijas valsti un cilvēkiem, popularizē cilvēku dzīves un darbības piemērus, kas apliecina pašizliedzību un nesavtību Latvijas valsts labā, veicina piederību savai izglītības iestādei, novadam, pilsētai un informē par pilsoniskās līdzdalības iespējām;

- ✚ Veicina izglītojamo un pedagogu valsts valodas lietošanu un izkopšanu;
- ✚ Veicina izglītojamā patstāvību un atbildīgu rīcību, nodrošināšana izglītojamo līdzdalību priekšlikumu izteikšanā un lēmumu pieņemšanā, to izpildes nodrošināšanā un kontrolē;
- ✚ Organizē pasākumus vai atbalsta pedagogu un izglītojamo dalību pasākumos.

Audzināšanas virzieni:

2023./2024.m.g.	2024./2025.m.g.	2025./2026.m.g.
<p>Izglītojamo sociālemocionālās audzināšanas darba īstenošana un valstiskās piederības un identitātes stiprināšana.</p> <p>Nodrošināt kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību personības attīstībai, sekmējot izglītojamo pašvadītu un demokrātijas pieredzi.</p> <p>Veicināt pozitīvu uzvedību, cieņpilnas un atbildīgas savstarpējās attiecības izglītojamo vidū.</p> <p>Motivēt izglītojamos pašattīstībai atbilstoši izglītojamā spējām, izglītojamā talantu un sociālo</p>	<p>Izglītojamo sociālemocionālās audzināšanas darba īstenošana un valstiskās piederības stiprināšana.</p> <p>Pozitīvas un cieņpilnas saskarsmes veicināšana izglītības iestādē un ārpus tās.</p> <p>Veicināt pozitīvu uzvedību, cieņpilnas un atbildīgas savstarpējās attiecības izglītojamo vidū.</p> <p>Sniegt atbalstu ikviena izglītojamam, lai attīstītu brīvas personības attīstību, atbilstoši izglītojamā</p>	<p>Izglītojamo sociālemocionālās audzināšanas darba īstenošana un valstiskās piederības stiprināšana.</p> <p>Izglītojamo izpratnes veicināšana par drošību un veselību kā vērtībām.</p> <p>Veicināt pozitīvu uzvedību, cieņpilnas un atbildīgas savstarpējās attiecības izglītojamo vidū.</p>

prasmju pilnveide, atbalsts izglītojamajiem sociālo prasmju attīstībā veiksmīgai iekļaušanai sabiedrībā. Atbalsta sniegšana ukraiņu izglītojamajiem.	spējām, palīdzot attīstīt spēju pieņemt lēmumus dažādās dzīves situācijās.	
---	---	--

Internāta/dienesta viesnīcas skolotājs

Klases audzinātājs

Izglītības likuma 51. panta „Pedagoga vispārējie pienākumi” pirmās daļas 2. punktā ir noteikts, ka pedagoga pienākums ir „veidot izglītojamā paša attieksmi pret sevi, citiem, darbu, dabu, kultūru, sabiedrību un valsti, audzināt krietnus, godprātīgus cilvēkus – Latvijas patriotus”.

Klases audzinātāji, un vai internāta/dienesta viesnīcas skolotāji vistiešāk sniedz atbalstu savas audzināmās klases izglītojamiem. Viņi sadarbībā ar izglītojamā vecākiem, izglītības iestādes pedagogiem, atbalsta personālu, valsts un vai pašvaldības atbildīgajām institūcijām risina ar izglītojamo personības veidošanu un attīstību saistītus jautājumus, rūpējoties par pedagoģiski un psiholoģiski labvēlīgu klases vidi un saliedētu kolektīvu.

Klases audzinātāja un vai internāta/dienesta viesnīcas skolotāju pienākumi:

- Iepazīstina izglītojamos ar izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumiem (drošības, kārtības instrukcijas);
- Sekot izglītojamo kavējumiem, nodot ārsta zīmes izglītības iestādes medicīnas daļā;

- ✚ Informēt izglītojamos un vecākus par aktualitātēm izglītības iestādē;
- ✚ Sekot izglītojamā sekmēm, sadarboties ar priekšmetu skolotājiem;
- ✚ Sagatavot sekmju izrakstus un liecības;
- ✚ Vadīt klases audzināšanas stundas, atbilstoši audzināšanas darba plānam;
- ✚ Organizēt vecāku sapulces 2 reizes mācību gada laikā;
- ✚ Sadarboties ar izglītības iestādes atbalsta personālu;
- ✚ Motivēt izglītojamos piedalīties izglītības iestādes, ārpuskolas pasākumos un piedalīties tajos;
- ✚ Piedalīties individuālās sarunās ar vecākiem;
- ✚ Palīdzēt izglītojamiem saņemt un nodot mācību grāmatas;

Atbalsts izglītojamiem

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestādē Jelgavas pamatskolas „Valdeka” – attīstības centrā ir izstrādāts “Atbalsta komandas nolikums”, kas nosaka atbalsta komandas dalībnieku sastāvu, pienākumus un atbildību, izglītojamo individuālo vajadzību noteikšanas un individuālā atbalsta sniegšanas kārtību. Atbalsta komandas darbu koordinē direktores vietniece metodiskajā darbā.

Izglītības iestādē pastāvīgi tiek pilnveidots darbs izglītojamo sociāli pedagoģiskā un psiholoģiskā atbalsta vajadzību noteikšanai un iespējamo risku apzināšanai. Mācību priekšmetu pedagogi un klašu audzinātāji ir iesaistīti izglītojamo individuālo spēju izvērtēšanā, tiek apzināti izglītojamie, kuriem novērojamas grūtības mācību vielas apgūvē, uzvedības traucējumi vai arī ir konstatēti riski, kas saistīti sociālo vidi mājās vai ģimenē. Izglītības iestāde izglītojamo problēmu risināšanai regulāri sadarbojas ar dažādām Jelgavas valstspilsētas pašvaldības un citu pašvaldību institūcijām, Jelgavas valstspilsētas izglītības pārvaldi, Jelgavas valstspilsētas sociālo lietu pārvaldi, Jelgavas valstspilsētas pašvaldības policiju, Bāriņtiesu. Atbalsta personāls regulāri sadarbojas ar izglītības iestāžu pedagogiem, klašu audzinātājiem, pedagogi sagatavo izglītojamo individuālos

izglītības plānus, apzinās līdzatbildību atbalsta sniegšanā izglītojamiem, ievēro izglītojamo individuālās vajadzības mācību procesā, nodrošina individuālu pieeju un atbalstu. Vismaz divas reizes mācību gadā tiek izvērtēti izglītojamo panākumi vai grūtības mācību vielas apguvē, novērtēts fiziskās veselības stāvoklis. Izglītojamiem, atbilstoši individuālajām vajadzībām, tiek sagatavots individuāls plāns izglītības programmas apguvei.

Skolā ir ārsta palīgs, kurš aktīvi iesaistās un sadarbojas ar izglītības iestādes skolotājiem, klases audzinātājiem un atbalsta personālu. Veic aktīvu sadarbību ar izglītojamiem un viņu vecākiem.

Sadarbība ar vecākiem

Izglītojamo ārpusstundu aktivitātes

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde Jelgavas pamatskolas „Valdeka” – attīstības centrs lepojas ar tradīcijām un ārpusstundu pasākumiem, kas veicina patriotismu un personības veidošanos, piederību izglītības iestādei, pilsētai, valstij. Izglītojamie savu spēju robežās piedalās talkās un labdarības pasākumos. Tiek koptas izglītības iestādes tradīcijas un organizēti inovatīvi, radoši pasākumi. Izglītības iestādē organizētie pasākumi: “Zinību diena”, “Sporta un drošības diena”, “Dzejas dienas” “Miķeļdienas gadatirgus”, “Ražas svētku nedēļa sākumskolai un pirmsskolai”, “Dažādo kurpju diena”, “Eiropas Sporta nedēļa”, “Labo darbu nedēļa”, “Latvija caur bērnu dzejoļiem”, “Karjeras nedēļa”, “Mārtiņdiena”, “Lāčplēša diena”, “Patriotisma nedēļa”, „ Ugunszīmes Latvijai”, “Latvijas Republikas proklamēšanas diena”, “Ziemassvētku dekoru veidošana” “Ziemassvētki”, “Barikādes”, “Rokrakstu diena”, “Sveču nedēļa”, “Mīlestības nedēļa”, “Pavasari gaidot”, “Raibā nedēļa”, “Olimpiskā diena”, “Galda spēļu nedēļa”, “Ābecīšu svētki”, “Eiropas diena”, mācību priekšmetu nedēļas, , “Veselības nedēļa”, “Ģimenes diena”, un citi aktuālie pasākumi.

Apkopoti skolas vēsturiskie fakti un saglabātas skolas vēsturiskās liecības, fotogrāfijas, afišas u.c. Pedagogi plāno un vada klases stundas, kas veicina patriotismu, piederību izglītības iestādei, pilsētai, valstij, iepazīstot latvisko identitāti, tiek izzinātas latviešu tautas tradīcijas, svētki un

ieražas. Katra mācību gada sākumā tiek aktualizēti izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumi, klases audzinātājs iepazīstina izglītojamos, vecākus ar iekšējās kārtības noteikumiem. Izglītojamie piedalās pasākumu organizēšanā, piedalās organizatorisko darbu veikšanā, labprāt dalās ar savu pieredzi ar citu klašu izglītojamiem. Izglītojamie piedalās Jelgavas valstspilsētas organizētajos jauniešu pasākumos un forumos. Izglītības iestāde darbojas programmās „Skolas auglis” un „Skolas piens”, kas veicina izglītojamo veselīga dzīvesveida popularizēšanu un īstenošanu. Izglītojamo personības veidošanā lielu ieguldījumu sniedz interešu izglītība, individuālais/grupu darbs. To mērķis ir attīstīt izglītojamo spējas un talantus, kā arī nodrošināt iespējas radošai pašizpaušmei un savas individualitātes izkopšanā.

Izglītības iestāde organizē pasākumus, kas veicina patriotismu un pilsoniskumu- valsts svētkus – Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu 4. maijā un Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembrī. Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde Jelgavas pamatskola „Valdeka”- attīstības centrs iesaistās valsts organizētās aktivitātēs, kas sekmē izpratni un attieksmes veidošanos pret notikumiem, kas saistīti ar 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres dienu 20. janvārī, Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienām 25. martā un 14. jūnijā, Nacisma agrāves dienu un Otrā pasaules kara upuru piemiņas dienu 8. maijā, Eiropas dienu 9. maijā, Konstitucionālā likuma „Par Latvijas Republikas valstisko statusu” pieņemšanas dienu 21. augustā, Lāčplēša dienu 11. novembrī.

Interesešu izglītības, individuālās/grupu nodarbības

Viena no audzināšanas darba sastāvdaļām ir izglītojamo iesaistīšanās interešu izglītības programmās, individuālajās/ grupu nodarbībās. Izglītojamie papildina formālajā izglītībā iegūtās zināšanas un prasmes, izkopj radošumu un talantu, pilnveido dažādas dzīves prasmes un profesionālās iemaņas, līdzdarbojas un pašattīstās, vingrinās uzvedības normu ievērošanā, veidojas par aktīviem un uzņēmīgiem sabiedrības locekļiem.

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde Jelgavas pamatskolas „Valdeka” – attīstības centrs īsteno piecas interešu izglītības programmas:

- ✚ **Pielāgotas fiziskās aktivitātes** – skolā liela daļa izglītojamo ir ar invaliditāti, kuri nevar pilnvērtīgi piedalīties sporta aktivitātēs ārpus skolas, tādēļ ir nepieciešams radīt iespēju katram izglītojamam iesaistīties pielāgotās fiziskās aktivitātēs, motivējot arī turpmāk ikdienā nodarboties ar sportu. Izglītojamos ir nepieciešams iepazīstināt ar dažādām sporta aktivitātēm, kas ir piemērotas tieši šādiem bērniem un jauniešiem. Lai arī Eiropā ir vispārēja tendence iekļaut bērnus ar invaliditāti kopējā izglītības sistēmā, tomēr bieži šie bērni ir nošķirti no līdzdalības sporta stundās, sportā vai atpūtas aktivitātēs. Taču šiem bērniem ir ļoti svarīgi, lai viņiem būtu iespēja vienlīdzīgai līdzdalībai visās dzīves jomās. Mūsu mērķis izvirzīt bērnu un jauniešu ar invaliditāti iekļaušanas procesa sekmēšanu dažādos sociālos aspektos, par līdzekli izmantojot fiziskās aktivitātes un sportu.
- ✚ **Deju un kustību plastika-** Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde Jelgavas pamatskolas „Valdeka” – attīstības centrā izglītojas un rehabilitējas izglītojamie ar skoliozi un kustību traucējumiem. Ikdienā ir svarīgi atrast un veicināt tās interešu izglītības programmas, kuras ir interesantas, radošas un vienlaicīgi uzlabo izglītojamo stāju un veselību. Nodarbībā pedagogs ar fizisku vingrinājumu u deju elementu palīdzību iedarbojas uz atslābušām un tonizētām muskuļu grupām, tā veicinot proporcionāli vienādi tonizētu muskuļu korsetes veidošanos abpus mugurkaulam. Lai muskuļi nezaudētu tonusu, vajadzīga regulāra fiziskā slodze.
- ✚ **Biodanza jeb dzīves deju nodarbība-** Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestādē Jelgavas pamatskolā “Valdeka” – attīstības centrā mācās izglītojamie ar garīgās attīstības traucējumiem, tādēļ svarīgi katram bērnam mācīties sajūst pasauli, mācīties atpazīt savas un citu emocijas, attīstīt prasmes izpaust savas emocijas, iekļauties, būt un sajūties pieņemtam, iemācīties empātiju un toleranci, emocionālo un sociālo prasmju veicināšanu, attīstīt emociju regulēšanas prasmes. Programmā bērni gūst intensīvus pārdzīvojumus, sajūtot sevi un savu jūtu ķermeniskās izpausmes, izjūtot grupu un sadarbības aspektus. Nodarbības attīsta prasmi

izpaust savas emocijas, ir vērsta uz empātijas un tolerances veidošanu, emocionālo un sociālo prasmju veicināšanu, palīdz attīstīt emociju regulēšanas. Tanzpro -Biodanza ir dejā/kustībā bāzēta metode, kura izmanto deju kā izpausmes formu, un ir izveidota uz biodejas (spāniski - Biodanza) metodes bāzes, kura pasniedz sevi kā emocionālu treniņu, kurš padara iespējamu pieredzēt emociju svarīgumu, īpaši jūtas („jūtu iemeslu”), un to izmantot savas uzvedības adekvātā organizēšanā.

✚ **Modelēšana un izstrādājumu izgatavošana ar 3D printeri-** pēdējo gadu laikā mūsu dzīvē ienākušas daudzas jaunas tehnoloģijas, kas maina mūsu ikdienu. Viena no šādām tehnoloģijām ir 3D (trīsdimensiju) drukāšana – tā kļuvusi izplatīta Latvijā gan ražošanā, gan izglītībā. Pielietojums 3D drukāšanai šobrīd ir ļoti plašs – hobijiem un vaļaspriekiem, dažādas praktiskas sadzīviskas lietas, interjera un dizaina risinājumi, kā arī profesionālās jomās – arhitektūrā, medicīnā, produktu izstrādē, ražošanā. Mūsdienās ļoti strauji attīstījušā 3D drukāšana un tehnoloģija, kura aizrauj arī bērnus domāt radoši un dažādas lietas pielāgot sev vēlamajam rezultātam. Viena no programmām, kurā iespējams skolēniem ar garīgās attīstības traucējumiem apgūt telpisko domāšanu ir tiešsaistes 3D modelēšanas lietotne TinkerCad, kurā tiek izmantota “vilkt un nomest” saskarne un visi 3D objekti tiek veidoti ar gatavām ģeometriskām formām, kas to padara vienkāršu un viegli saprotamu.

Ar 2006. gadu Latvija pievienojas UNESCO Konvencijai par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu. Saskaņā ar Konvenciju "nemateriālais kultūras mantojums" nozīmē paražas, spēles un mutvārdu izpausmes formas, zināšanas un prasmes, kā arī ar tiem saistītus instrumentus, priekšmetus, artefaktus un kultūrtelpas, ko kopienas, grupas un dažos gadījumos - atsevišķi indivīdi atzīst par sava kultūras mantojuma daļu. Šo nemateriālo kultūras mantojumu, kas tiek nodots no paaudzes paaudzē, kopienas un grupas nemitīgi rada no jauna atkarībā no apkārtējās vides, mijiedarbībā ar dabu un savu vēsturi, un tas veido viņās identitātes un pēctecības izjūtu, tādējādi veicinot cieņu pret kultūras daudzveidību un cilvēka radošo darbību.

Saskaņā ar Konvencijas 3. pantu "saglabāšana" nozīmē veikt darbības, kuru mērķis ir nodrošināt nemateriālā kultūras mantojuma dzīvotspēju, ieskaitot tā identifikāciju, dokumentēšanu, pētniecību, saglabāšanu, aizsardzību, popularizēšanu, vērtības nostiprināšanu, tālāk nodošanu, it īpaši ar formālās un neformālās izglītības palīdzību, kā arī atdzīvināt šāda mantojuma dažādus aspektus.

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde Jelgavas pamatskolas „Valdeka” – attīstības centrs izglītojamiem nodrošina šādas individuālās un grupu nodarbības: latviešu valodu, matemātiku, teātris, māksla un mūzika, nodarbības pie logopēda, karjeras izaugsmi, peldēšanu, vizuālās mākslas nodarbības, folkloras nodarbības, latviešu valodas apguvi ukraiņu izglītojamiem, ansambli, datorzinības, jauno lasītāju klubu, Montesori nodarbības, sporta pulciņu, futbola nodarbības.

Karjeras izglītība

Viens no Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde Jelgavas pamatskolas „Valdeka” – attīstības centrs audzināšanas darba virzieniem ir izglītojamā profesionālā orientācija un karjeras izvēle, lai izglītības procesā mācītu un palīdzētu izglītojamiem apgūt karjeras vadības prasmes, lai viņi mērķtiecīgi veidotu savu mācību, darba un profesionālo dzīvi. Kvalitatīva karjeras izglītība ir nepieciešama, lai palīdzētu jauniešiem un viņu vecākiem izprast izmaiņas izglītībā un nodarbinātībā darba tirgus mainīgajos apstākļos. Izglītojamiem ir jāpalīdz noskaidrot viņu piemērotību izvēlētajai profesijai, lai veicinātu viņu motivāciju apgūt izvēlēto profesiju un pēc izglītības iestādes pabeigšanas iekļauties darba tirgū vai turpināt savu tālākizglītību.

Karjeras izglītības pasākumu organizēšanā un vadīšanā ir jāiesaista visa izglītības iestādes vadība, klašu audzinātāji un vai internāta/dienesta viesnīcas skolotāji, mācību priekšmetu skolotāji, izglītojamo vecāki, absolventi un darba devēji.

Plānotās aktivitātes:

Klases audzinātājs, internāta/dienesta viesnīcas skolotājs:

- ✚ Klases stundas par karjeras iespējām;
- ✚ Projektu nedēļa;
- ✚ Mācību ekskursijas uz iestādēm un uzņēmumiem;
- ✚ Vecāku sapulces;
- ✚ Skolēnu aptaujas par tālākiem karjeras nodomiem;
- ✚ Karjeras nedēļa;
- ✚ Atvērtās durvju dienas, Ēnu diena;

Mācību priekšmetu skolotāji:

- ✚ Karjeras izglītības jautājumu integrēšana mācību saturā;
- ✚ Vecāku konsultēšana;
- ✚ Izglītojamo piedalīšanās konkursos;
- ✚ Mācību ekskursijas uz uzņēmumiem, iestādēm.

Direktora vietnieks izglītības jomā (kas atbild par audzināšanas darbu) :

- ✚ Informācijas nodošanu izglītojamiem un izglītojamo vecākiem par izglītības iespējām;
- ✚ Konsultācijas klašu audzinātājiem;
- ✚ Karjeras nedēļas pasākuma nodrošināšana;
- ✚ Tikšanās ar izglītības iestādes absolventiem;

✚ Sarunu organizēšana ar 9. klasi par nākotnes plāniem.

Karjeras izglītības plāns

Darbība	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	Atbildīgais
Ziņas par absolventu karjeras izvēli	x										K. Statkus
Karjeras nedēļa		x									K. Statkus, klases audzinātāji
Ēnu diena						x					K. Statkus
Atvērto durvju dienas dažādās izglītības iestādēs						x	x	x			K. Statkus, klases audzinātāji
Mācību ekskursijas uz iestādēm uzņēmumiem		x	x	x	x	x	x	x	x		Klases audzinātāji, K. Statkus
Tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem un izglītības iestādes absolventiem		x	x	x	x	x	x	x	x		Klašu audzinātāji, K. Statkus

Audzināšanas programmas vadlīnijas

izglītojamo zināšanu, prasmju un kompetenču attīstīšanā

Klases stundās aplūkojamās tēmas:

- vērtībizglītība;
- uzvedība un saskarsmes kultūra;
- patriotisms un pilsoniskā līdzdalība;
- veselīga dzīvesveida pamati un atkarību profilakse;
- darbība ekstremālās situācijās;
- satiksmes drošība;
- karjeras izvēle;
- sociāli emocionālā mācīšanās.

Sevis izzināšana un pilnveidošana

Mērķis: Sniegt atbalstu skolēnam sevis izzināšanas un mērķtiecīgas pašattīstības

Uzdevumi: Radīt skolēniem iespēju

- ✚ izprast pašam sevi, apzināties savas attieksmes un rīcību;
- ✚ iegūt pieredzi, kā veidot pašam savu dzīvi, attiecības ar sevi un citiem

✚ attīstīt pašapziņu;

✚ domāt un rīkoties patstāvīgi, uzņemties atbildību par savu rīcību